

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY - 9. évfolyam

A tanuló neve: _____ iskolája: _____		
Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!		
1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé! a) _____ Kr.e. XVIII. századra az Óbabiloni Birodalom legfontosabb központjává Babilon vált, az Indus folyó partján b) _____ Fönícia kézműves termékei közül híres volt a festett kelme, amelyhez a festékanyagot a bíborcsigából nyerték c) _____ Az egyiptomiak hitvilágában fontos szerepe volt Ozirisznek, Izisnek, Rének, Hórusznak. d) _____ Az Újtestamentum Palesztina történetének legfontosabb forrása e) _____ A kedvező földrajzi fekvés mezővárosok létrejöttéhez vezetett Föníciában, ahol az irányítás a kalmárok kezében volt. f) _____ A perzsák hitvilágában a jó és a rossz, a világosság és a sötétség, Ahuramazda és Ahriman küzd egymással. g) _____ Az indiai társadalom négy fő csoportra osztható: a brahmanákra, a ksatrijákra, a vaisjákra, a sudrákra. Ez a rendszer jól átjárható volt. Személyes érdek alapján az alsóbb kasztokból bekerülhettek a felsőbb kasztokba az indiaiak. h) _____ Buddha tanításának lényege a vágyakról való lemondás. i) _____ Rómában az lehetett magistratus (hivatalnok), aki római polgár volt, letöltött 10 év katonai szolgálatot j) _____ A görög gyarmatosítás kiteljesedésével oldódott meg a Kr.e. 6. századtól Hellasz nagy poliszainak gabonaellátása	a	b
	c	d
	e	f
	g	h
	i	j
	.../10	
2. KAKUKKTOJÁS Húzza alá a sorba nem illő elemet! Indokolja választását röviden! a) Brahma, Asóka, Siva _____ b) Dávid, Mózes, Salamon _____ c) Knósszosz, Minósz, Trója _____ d) Minerva, Pallasz Athénéé, Júnó _____	a	b
	c	d
	.../4	
3. Írja soronként a közös jellemzőt az adatok utáni vonalra! a) ephorosz, geruszia, apella _____ b) geometrikus, feketealakos, vörösalakos _____ c) Isszosz, Gaugaméla, Granikosz _____ d) Alexandriai világítótorony, Rhodoszi kolosszus, olimpiai Zeus-szobor _____	a	b
	c	d
	.../4	

4. A. Írja a forrásrészlet szerzőjének nevét a megadott listából az idézet utáni vonalra!*Augustus, Hérodotosz, Varro, Cicero, Hammurapi, Arisztotelész, Caesar*

- a) „Ha egy szabad ember szabad embernek csontját töri: törjék el az ő csontját is....Ha egy muskénium csontját törte el: 1 mina (500 g) ezüstöt fizessen....” _____
- b) „Peisizisztratosz... az állam ügyeit mértéktartóan vezette, és inkább alkotmányosan, mint türannosz módjára... a vétkesek irányában is megbocsátó... nem terhelte meg a tömegeket semmivel, hanem mindig békét teremtett... és biztosította a belső nyugalmat...” _____
- c) „Amint a barbárok Xerxésszel együtt előnyomultak, Leonidász görögjei is a végső küzdelemre készültek... a barbárok tömegestül hullottak...a görögök belátván, hogy ők a halálnál egyebet nem várhatnak...féktelen dühükben a lehető legnagyobb erőfeszítéssel küzdöttek a barbárok ellen” _____
- d) „Most arról fogok beszélni, milyen dolgokkal művelik meg a földeket. Ezeket egyesek két csoportra osztják: emberekre és az embereket segítő dolgokra, melyek nélkül nem tudják megművelni a földeket. Mások három csoportra osztják a földműveléshez szükséges dolgokat: beszélő, félig beszélő és néma eszközökre.” _____

4.B. Írd annak a részletnek a betűjelét a négyzetbe, amely a thermopülai csatáról szól! ☐ (e)**5. Mutassa be mellékelt kép és ismeretei alapján a görög hadsereg nehézfegyverzetű gyalogosát!**

6. Egészítse ki a falanxról szóló hiányos szöveget a mellékelt kifejezések felhasználásával!*6-13, 8-16, négyzet, téglá, egyenlő, különböző, jobb, bal, pajzs, bronzhegyű tőr, büntetés, dicsőség,**rövid kardja, lándzsája*

„A falanx általában(a) sor mélységű, _____ (b) alakú csatarend, amelyben a harcosok egymás mellett és mögött _____ (c). távolságban állnak fel. Minden katona _____ (d) karjára _____ (e) van felfűzve, amely a mellette álló jobbját védi. A jobb szélén álló gyalogos ebben a felállásban védtelen maradt, ezért erre a helyre mindig a legbátrabbakat állították. A falanx jobb oldalán harcolni _____ -nek (f) számított. Támadásnál a hopliták első sora előre nyújtotta _____ (g), míg a hátrább állók az előttük harcolók vállaira támasztva tartották előre fegyvereiket.” ¹

¹ Kertész István: Ókori hősök, ókori csaták. Bp. Tankönyvkiadó, 1987. 20. p.

7. Írja a vonalra, milyen híres ellenfelekről szól a leírás!

Athénban a perzsák elleni felkészüléssel kapcsolatban két csoport állt szemben egymással. Az egyik a hoplita haderő, a másik a hajóhad erősítését tartotta fontosnak. Ki a két politikai vezető?

a) _____

b) _____

Miután a második pun háború karthágói vezére Cannae-nál aratott győzelmet a rómaiak felett, ellenfele csapataival Afrikába ment és a kevés katonával harcoló ifjút Zamánál legyőzte.

c) _____

d) _____

A konzervatív, patrícius származású Cornelia család tagja volt, legyőzte VI. Mithridatészt, politikai ellenfele a hadsereg reformjáról is nevezetes néppárti politikus.

e) _____

f) _____

a	b
c	d
e	f
.../6	

8. Nevezze meg az ókori építészet jellemző oszlopsorait!

a)

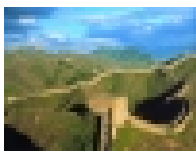
b)

c)

a	b
c	
.../3	

9. Nevezze meg melyik korszakhoz, kultúrához (pl. egyiptomi) tartoznak az alábbi építészeti alkotások, s azt is, milyen célra/ funkcióra készültek!

		
korszak, kultúra	a)	c)
cél, funkció	b)	d)

a	b
c	d
.../4	

10. Hibás információkat tartalmaz az alábbi szöveg. Írja be a táblázatba a hibás információk javított változatát!

Spártában a polgárjoggal rendelkezők a politikai egyenlőséget csak látszólag valósították meg. A bulla munkájában minden 25. életévét betöltött spártai polgár részt vehetett, e testület szerepköre azonban jóval korlátozottabb volt az athéninál. A tényleges hatalom a héliia kezében volt, amely a két királyból és a 28 vénből állt. A véneket a 80.évüket betöltött polgárok közül választották. Választottak még a perioikoszokból 10 felügyelőt (ephoroszt), akik az állam tényleges irányítói voltak. Feladatuk a bíraskodás, a tisztviselők ellenőrzése, a külpolitika, stb volt. A tekintély, az életkor alapján választották ki vezetőiket, ezért az ilyen jellegű államot demokratikusnak nevezzük.

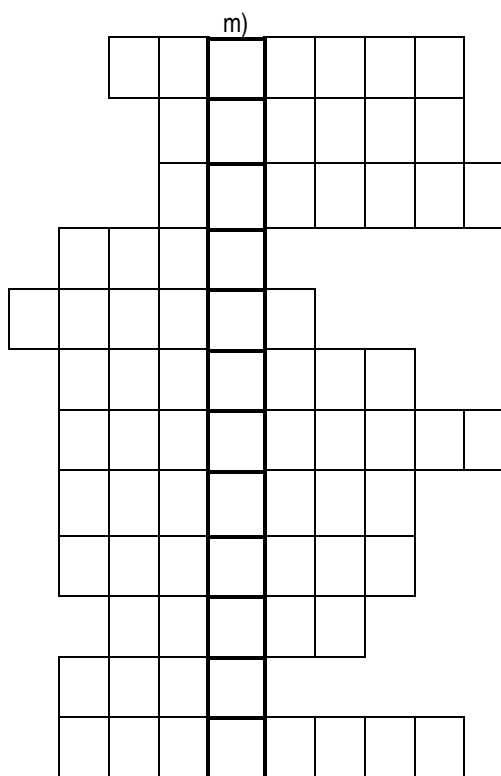
	Hibás információ	Javítás
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		

a	b
c	d
e	f
g	
.../7	

11. REJTVÉNY

Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

- a) Pompeius és Caesar társa az I.triumviratusban.
- b) Független helyzetben lévő társadalmi réteg Rómában. A patrícius családjához tartoztak.
- c) Perzsa uralkodó.Szalamisznál vereséget szenvedett a görögöktől.
- d) Zeusz felesége.
- e) Caesar hódította meg és tette római provinciává.
- f) A római nép, Populus ...
- g) Kenyeret és cirkuszt! Panem et ...
- h) Kr.e 479-ben itt aratták a görögök végső győzelmüket a perzsák felett.
- i) Róma legfőbb kormányzati testülete.
- j) A római köznép.
- k) Római hadisten.
- l) Szükségállapot idején a consulok által 6 hónapra korlátlan hatalommal felruházott személy Rómában.

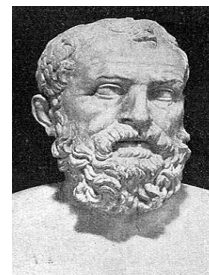
n) A mondat jelentése: _____

o) Ki mondta? _____

p) Milyen esemény alkalmából hangozhatott el? _____

q) Hol? _____

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	
.../17	

12.A Ismeretei és a mellékelt források alapján foglalja össze Szolón jelentőségét a görög történelemben (a-f)!

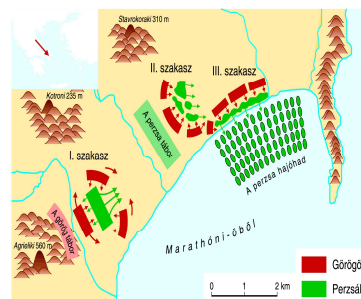
„Annyi jogot juttattam a népnek, amennyi elég volt,
s kellő megbecsülést: súlya se sok, se kevés.

S óvtam a polcon ülőt meg a kincseiért irigyeltet,
hogy soha szégyenfolt szennye ne érje fejét.

Védtem erős pajzzsal mindkét felet, és sose türtem,
hogy diadalt üljön jogtalan ez vagy amaz.” (Szolón)

„Plutarkhosz drámai színekkel ecseteli a helyzetet: „a gazdagok és a szegények közti ellentét élesebb, mint valaha... az egyszerű nép az utolsó emberig eladósodott... sokan saját személyüket zálogosították el... sokan kénytelenek voltak saját gyerekeiket eladni...”

Athénban belátták, hogy Szolón az egyedüli ember, aki mentes kora bűneitől... hozzá fordultak, és kérték, álljon a közügyek élére...” A Plutarkhosz által említett okokból Szolónt diallektésznek (politikai döntőbíró) és arkhónnak (főtisztviselő) választották meg.”²

12.B Ismeretei és a mellékelt források alapján foglalja össze Miltiadész szerepét a görög hadtörténetben (g-l)!

„A perzsa haderő legütőképesebb része az íjakkal felfegyverzett lovasság volt, de a gyalogság jelentős része is íjászokból állt....Gyors helyváltoztatással különböző irányokból lecsapni az ellenségre, majd még a közelharc kibontakozása előtt elszakadni attól- ez volt a taktikájuk, és ehhez a taktikához megfelelő fegyverzettel rendelkeztek. .. általában fonott pajzs és pikkelyes mellvért védte őket az ellenség fegyvereitől...”³

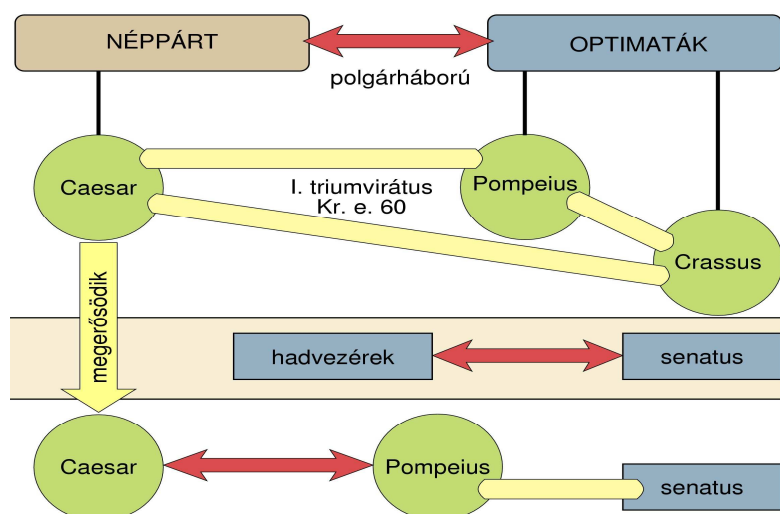
a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
.../12	

² Kertész István: Hellén államférfiak. Bp. Kossuth, 1992. pp.12-13.

³ Kertész István: Ókori hősök, ókori csaták. Bp. Tankönyvkiadó, 1987. 20.p.

13. ESSZÉ:

Mutassa be Caesar politikai pályafutását ismeretei és a források alapján!

„... apja Marius sógora volt. Családi kapcsolatai a néppárti politikusok közé vonzották (felesége, Cinna leánya, Cornélia). Sulla visszatérése után veszélyben volt az élete, de végül megmenekült, és jó időre eltűnt Rómából. Kr.e. 73-ban kezdte meg politikai pályafutását; nagybátyja halála után pontifex és katonai tribunus, Kr.e. 68-ban questor, Kr.e. 65-ben aedilis curilis, majd megválasztatta magát pontifex maximussá... Kr.e.60-ban consul... megbízatása alatt törvények és intézkedések egész sorát fogadtatta el... ” (Castiglione László nyomán)

„Caesar... a hadviselést tartotta a legkitűnőbb gyógymódnak. A hosszú utazásokat, az egyszerű táplálkozást, a szabadban való alvást és a minden kényelmet nélkülöző életmódot... állandóan vele volt egy írástudó rabszolga, akinek útközben diktált...”(Plutarkhosz: Párhuzamos életrajzok)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p

.../16

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY - 9. évfolyam

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Javító tanár neve:.....

Elért pontszám: / 100 pont